

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: 52—31. — Kéziratokat nem küldünk vissza

FELELŐS SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY
SEGÉDSZERKESZTŐ:
POGÁNY ANTAL
KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus népoktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, Szentkirályi-utca 28.

Szentséges Atyánk szava.

Dicső fiaink győzedelmesen üzik hű szövetségünkkel az ellenséget... Fegyvercink már-már kiküzdötték az *igazság* teljes győzelmét... Hítségő szövetségünk is érzi az Isten büntetésének súlyát: vitéz harcosaink haláltmegvető bátorsága ezer és ezer olasz támadása fölött győzedelmeskedik és a háborúnak ilyen helyzetében világtörténelmi hivatását tölti be Krisztus földi helytartója, XV. Benedek pápa azzal, hogy a béke érdekében közvetlenül szót emel és *egész tevékenységét és egész hatalmát a harcoló felek kibékítésére érvényesíti*. A történelmi nevezetességi szöveget lapunk is megőrökíti, közöljük azt egész terjedelmében:

Amikor mi érdemünkön kívül arra hívtunk, hogy az apostoli trónon utódjává legyünk a rendkívül kegyes életű X. Pius pápának, akinek szent és jótékony életét a röviddel azelőtt Európában kitört testvérgyilkos küzdelem megrovidította, a véres csatamezők annak az atyának kínjait éreztették velünk, akinek házáat a dühöngő vihar elpusztította és kihalta tette. És amikor kimondhatatlan fájdalommal gondolkunk fiainkra, akiket ezerszámra öltek meg, Krisztus szeretetétől áthatott szívünket eltöltötte az anyák minden jajveszékelései, az időelőtt özvegygé lettek és az arák bánata, valamint az időelőtt az apai vezetéstől megfosztott gyermekek vigasztalhatatlan keserősége. Az a részvét, amelyet számtalan család gyötrelme iránt érzünk és ama kötelességünk tudata, amely ilyen szomorú időben *a béke és szeretet* magasztos missziója folytán reánk háramlik, azt a szilárd elhatározást keltette bennünk, hogy *egész tevékenységünket és egész hatalmunkat a harcoló népek kibékítésére fordítsuk. Ezt fogadjuk ünnepiesen a Megváltónak is, aki vére árán akarta minden testvérét megmenteni és béke és szeretet sugalltak amaz első szavakat, amelyeket mi mint a lelkek legfőbb pásztora, nemzetekhez és vezetőikhez intéztünk. De a mi szeretetteljes és nyomatékos atyai és baráti tanácsunk meghallgattatlan maradt*. Ez fokozta fájdalmunkat, de

nem ernyesztette el szándékunkat. Törhetetlen bizakodással fordultunk szakadatlanul a Mindenhatóhoz, aki kezében tartja úgy az alattvalók mint a királyok lelkét és szívét és hozzá fohászunk, hogy vessen véget a rettenetes mészárlásnak. Áhítatos és alázatos imánkban minden hívönket részeltetni engedték és hogy annak hatályosságát növeljük, gondoskodtunk arról, hogy keresztény jótékonyági művek kísérjék.

Ma pedig, a borzasztó konfliktus kitörésének szomorú évfordulóján, szívünkéből az az óhaj sarjadzik ki, hogy a háború érjen gyorsan véget és ez az atyai kívánságunk a mai napon még izzóbb és még hangosabb. Harsogja túl ez a szózat az ijesztő fegyverzörejt és jusson el azokhoz a népekhez és fejeikhez, akik most háborút viselnek és másítsa meg gondolkozásukat. Mennyei Atyánk Isten szent nevében és Jézus akaratából, akinek megszentelt vére az emberi megváltás díja volt, könyörgünk nektek, akiket az isteni Gondviselés nemzetek élére állított, vessetek véget ennek az iszonyú gyilkolásnak, amely már egy év óta vet homályt Európa belsejére. Testvérek vére az, amelyet szárazon és tengeren ontanak. Európa legszebb vidékei, a világ kertje hullákkal és romokkal van keresztül szántva. Ahol nemrégiben műhelyek és a föld művelése haszonhajtó értékeket teremtettek, ott az ágyúk rémes fenyegetése ijeszti a népeket és rombolási dühükben nem kimélnek sem falvakat, sem városokat, hanem mindenütt pusztulást és halált terjesztenek. Ti viselitek Isten és az emberek előtt a háborúért és békéért való rettenetes felelősséget. Hallgassatok reánk, hallgassatok kéréseinkre az örök legfőbb bíró helytartójának atyai hangjára, mert ennek a bírónak felelősséggel tartoztok, úgy nyilvános cselekedeteitekért, mint magándolgaitokért.

A gazdagságoknak az a halmaza, amellyel Isten, a Teremtő, a nektek alárendelt országokat ellátta, kétségtelenül megengedi nektek a háború folytatását, de milyen áron? Erre az a sok ezer fiatal emberélet válaszoljon, mely nap-nap után kialszik a csatatereken, valamint annyi sok városnak és falunak romja és az a sok elpusztult

emlékmű, amelyet az elődök kegyes érzése és langesze alkotott. Azok a keserű könnyek, amelyek csendes kunyhókban vagy az oltárok lábánál szivárognak, vajjon ezek is nem azt ismétlik-e, hogy a mostani harc ára nagy, tulságosan nagy? Ne is mondják, hogy a merhetetlen konfliktust nem lehet a fegyverek ereje mellőzéssel elintézni. Mondjanak le a kölcsönös megsemmisítés szandekáról. Gondolják meg, hogy a nemzetek nem halandók.

— *Ha a nemzetek meg vannak alázva és elnyomva, akkor türelmetlenül viselik a rájuk rótt ígát és elkesztik a megszabadulást azzal, hogy nemzedékekről nemzedékekre hagyományozzák a gyűlölet és bosszúvagy szomorú örökséget. Miért nem méltóztatnak már most elfogulatlan lekiismerettel a népek jogait és jogos törekvéseit? Miért nem kezdik meg önként a nézőpontok közvetett vagy közvetlen kieserülését a jogok és követelések lehető tekintetbe vételével, miért ne lehetne odajutni, hogy a borzasztó küzdelemnek határt szabjanak, úgy ahogy korábban hasonló körülmények között megtörtént. Áldott legyen az, aki először veszi kezébe az olajágot és jobbát nyújtja az ellensegnek olyképen, hogy megfelelő békeponthoz kint. A világ egyensúlya és a nemzetek üdvözítő és biztos nyugalma a jog tiszteletére és a kölcsönös jóakaratra, valamint a mások méltóságának tiszteletére sokkal inkább van alapítva, mint a fegyverek tömegére és a rettetetes erőhalozatra. Ez az a békeszózat, amely a szomorú napon hangosabban tör ki lelkünkéből, és jelszólítjuk a világot minden békebarátját, nyújtunk nekünk kezüket, hogy a háborúnak gyorsan vége legyen, annak a háborúnak, amely egy év óta Európát egy nagy esatamezővé változtatta. Mutassa Jézus az Irgalmas fájdalommal teli Anyjának közbenjöttével egy ily borzalmas vihar után az enyhe és ragyogó békehírnököknek isteni ábrázatát, hangozzanak el rövidesen minden javak legtöbb adományozójához a halahimnuszok az államok megbéküléseért. Térjenek vissza a népek testvérisülve a szeretetben, a tudományban, művészetben és iparban való békeséges versenyhez. És ha a jog uralma ismét helyreáll, akkor határozzák el magukat, hogy viszálykodásaik elintézését a jövőben nem bízzák többé a kard pengéjére, hanem a méltányosság és igazság csendes és serény tanulmányozására. Ez lesz a legszébb és legdicőségesebb hódítás. Abban a kellemes reménykedésben, hogy a világ csakhamar a béke fájának oly kívánatos gyümölcseit fogja élvezni. Apostoli Áldásunkat osztjuk mindazoknak, akik a reánk bízott nyáját alkotják és kérjük a Mennyek Urát, hogy azokat, akik nem tartoznak a római egyházhoz, kösse velünk össze a tökéletes kegyes tevékenység kötelekével.*

Róma-Vatikán, 1915 július 28.

XV. Benedek.

Kartársak! Adakozzatok, gyűjtsetek az árvaházra és üdülőháza!

Segítsünk egymáson.

Köztudomású ugyanis, hogy az élelmezésre szolgáló termények, ruházati cikkek, háztartási és egyéb mindennapi szükségletek ára, minősége és mennyisége nem mindenütt ugyanaz. Egyik helyen ez, másik helyen amaz a cikk olcsóbb, szebb, jobb és több. Mivel a dolog így áll, az a tanító, aki silány termésű vagy inséges helyen működik: nagy pénzen kénytelen beszerezni hitvány árut, holott jobb vidéken működő kolléga ugyanazon vagy kevesebb összegben jobb minőségűt és nagyobb mennyiségűt képes vásárolni. Egyik helyen például a tojás darabja 6 fillér, másutt 10—12—18 fillér. S ez a differencia fennáll minden cikknél.

Hát szeretettel kérem, nem lehetne minden tanítóban annyi jóakarata, hogy drágább megélhetésű vidéken élő kollégájának szállítaná felesleges áruját vagy megnevezné a beszerzési forrásokat s így a kisebb árak fizetésével emennek kiadásait tetemesen apasztaná?*

Azt mondhatná valaki, hogy a lapokban elég reklám van arról, hogy mi és hol kapható, tehát tessék odafordulni!

Ez is igaz, ámde tény, hogy a hirdetésekben ma már kevesen biznak. Sapiienti sat! De egyébként eltekintve a rosszhiszeműségtől, nincs vagy legalább is kevés embernek áll módjában, hogy minden lapban hirdessen vagy minden lapot járasson. S ilyen körülmények között megtörténik, hogy amit épen keresek, arról szó sincs saját lapomban. Másrészt pedig úgy áll a dolog, hogy szükségtelenek tartja a reklámozást az, akit a közvetítő kereskedők saját hazánál felkeresnek és minden nehézség nélkül, egyszerűen atveszik tőle a terményeket.

Ennelfogva, hogy úgy az eladó, mint a vevő tanító kiadásait mersékeljük, egy egészen más eszközöz kell folyamodnunk. Állítsunk fel minden vármegyében egy *közvetítőirodát*, amelynél az illető vármegyék tanítói esetenként bejelentik áruikat és ezek értékét. Ettől azután, akinek szükségük van valamire, megtudhatják, hogy hol, mennyiért és mit kaphatnak.

Szinte látom és előre is sejtem az aggodalmat mely azt fogja mondani, hogy a közvetítőiroda is pénzbe kerül és vajjon ki gondoskodik ennek fenntartásáról.

Hát kérem, itt appellálok a tanítók kollégális szeretetére és jószívuságára. Minden vármegyében akad kartárs, aki ingyen, díjazás nélkül fogadja a bejelentéseket és megkeresés esetén közvetíti a beszerzési forrásokat, csak egy megcímzett válaszos levelezőlapot tessék mellékelni.

Az ily irodavezető tanító, főképen, ha nagyobb városban működik, bizonyára megtenné azt is, hogy összeköttetésbe lépne a cipő-, ruha- és egyéb háztartási cikkeket árusító kereskedőkkel, akiket tömeges megrendelésről biztosítana, ha a hozzáforduló tanítókat nagyobb árengedményben részesítenék. Hogy ez nem naivság, mindenki tudja és hogy mennyire szüksége van erre a tanítónak, legjobban belátja az, akinek családtagjai részére per 20—24 koronáért kell pl. cipőket vásárolnia, holott ehhez olcsóbban is hozzájuthatna, ha ismerné a kedvez-

* Az értesítéseknek lapunkban készséggel nyitunk külön rovatot. (Szerk.)

ményt nyújtó cégeket s valaki ilyenek létrehozásában érdekében közreműködnek.

Az egyes vármegyék közvetítőirodái okkal-móddal egymással is érintkezhetnek s így a szétszórt tanítósgótot annyira összekapcsolják, hogy lassankint mindenki irodá nélkül is megtalálna azokat a helyeket, ahol szükségleteit olcsóbban beszerezheti.

Igy tehát a tanítósgótot a közvetítőiroda révén előnyökhöz juttatja kartársait, vagyis elősegíti egymás könnyebb megélhetését.

Megadtam tehát az eszmét, tessék, vállalkozzék minden vármegyében egy-egy ember ennek keresztülvételére.

Higyjék el, uraim, ez többet fog érni minden drágasági pótléknál, mert ily módon sok családnak több korona megtakarítását fogjuk előmozdítani.

Rajta tehát, lássunk a nemes munkához, amelyet az Isten áldása sem fog elmaradni!

Nemesnebojsza.

Vöröss Ferenc.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

A Szent-István-Társulat új pártolótársági könyvei. Amikor egy hosszú esztendő előtt elhangzott a megtámadott hazai védelmére fegyverbe hívó szót, dalolva s fölvirágozva hagyták oda hős fiaink a kedves családi otthont, az apát, édes anyát, a testvért, hitvest, menyasszonyt, az ártatlan gyermekeket, hogy a honvédelem mezején arassák a dicsőség sugárkéveit a magyar névnek. A világháborúvá fejlődött óriási, rettenetes csatában mindnyájunknak ott küzd azóta egy-egy hőse, kikért aggódó szeretettel dohog az apai, anyai, hitvesi, testvéri vagy menyasszonyi szív s akikért ártatlan gyermek-sereg millióinak szerető szívecskéjéből fakad a leg-tisztább, legszentebb fohász. S amilyen aggódó szeretettel kíséri minden gondolatunk a véres csatatereken küzdő hős fiainkat: olyan és hatványozott mértékű magasztos büszkeség kél mindnyájunk kebelében hős fiaink világtörténelmi dicsőségű harcai-nyak az egész világot csodálatba ejtő eredményei nyomán.

A mi hős fiaink vitézi tetteit megörökítő képes-könyvek a márvány-kastélyoktól a legszerűsebb pásztor-kunyhóig a magyar családok otthonának mindenkor legbecesebb könyve: képes bibliaja lesz, melyből kicsinytől-nagyig mindnyájan a leg-lángolóbb, leghősiesebb magyar hazaszeretethez örök időken át ragyogó erényképeit tanuljuk meg ismerni.

«**A magyar nép hősei**» című képes könyvben *Huszár Károly* sárvári országgyűlési képviselő a világháború száz magyar hősenek vitézi tetteit örökíti meg oly vonzóan, oly kedves festéssel, hogy már az első tekintetre mindnyájan ráismerünk az ellenséget apító, egy-egy kedves hősünkre, ki nemis egyes levelekből, hanem a vitézség ágaiból fonja a magyar hősök diadalainak hervadhatatlan babérkoszorúját.

A Szent-István-Társulat a pártoló tagjainak évi tagilletményül szánt könyveket mindig a legmeszebbmenő körültekintéssel válogatta össze: de hogy a folyó évi pártoló tagdíjilletményeinek sorát a világháború s az általa teremtetett helyzettel erős és természetes vonatkozásban álló «**A magyar nép hősei**» című képes, kincses könyvvel nyitja meg: ez valóban a Társulatnak az idők szükségleteit megértő szelleméből fakadó legbravurosabb megoldása.

«A világháború által okozott tengernyi szenvedésben kettőre van szükség: béketűrésre, hogy a szenvedést magunk elbirjuk és irtalmasságra, hogy azt másoknál enyhítsük.» E kettőből fakad a lelkekbe megnyugvást hozó vigasz.

A **Magyarok vigasztalása** a pártoló tagilletmények másik könyve, mellyel dr. *Vass József* teljesíti a legnemesebb missziót, mikor a nép tekintetét magas szempontokra irányítván, lelkébe megnyugvást hoz.

A pártoló tagilletmények harmadik könyvét, **II. Rákóczi Ferencnek életrajzát** dr. *Schöner Ferenc* írta meg igazi lelkesedő szeretettel, hogy a mult dicső példájával is megerősítse a mai nemzedék hazaszeretettét. Ez a 112 oldalra terjedő képes életrajz maga is valóságos kis műremeke a kuruckor történelmének.

A **Szent-István-Társulat 1916. évi naptára**, a pártoló tagilletmények negyedik könyve, telisteli van a legérdekesebb háborús olvasmányokkal és képekkel. E naptár előző évfolyamaiban eddig is a legkedveltebb és legelterjedtebb naptára volt a magyar katolikus közönségnek, de a háborús aktualitások révén bizvást az eddiginél is sokszorta keresettebb lesz.

Az 1915. évi pártoló tagilletmények e négy könyvét **mindenki megkapja**, aki *K 2.10* tagdíjnak a Szent-István-Társulat igazgatóságához: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám alatt való bekezdésével pártoló tagul iratkozik be. A taggyűjtők minden 10. tag után ajándékkönyvet kapnak.

A Szent-István-Társulat pártolótagjai közé való beiratkozással egyszersmind jótékony-ságot is gyakorolunk, mert a pártoló tagság tiszta jövedelmének egy-részt a katonák családjainak segélyezésére fordítja a Szent-István-Társulat.

A **vak grófné. Özv. gróf Zichy Rezsőné** emlékezete. *Irta dr. Fischer-Colbrie Ágost* kassai püspök. A háború által okozott tengernyi szenvedésben kettőre van szükség: béketűrésre, hogy a szenvedést magunk elbirjuk és irtalmasságra, hogy azt másoknál enyhítsük. E füzetke egy oly élet rövid leírását tartalmazza, mely valóban a béketűrés és az irtalmasság példaképe volt. Ez életteirással kezd meg a *Kassai Patronage-Egyesület* az ő kis «könyvtárát», hogy találjanak e füzetkében a szenvedők vigasztalást, a többiek pedig felebaráti szeretetre való buzdítást. A füzetkének egész jövedelme a *kassai Patronage-Egyesület kórház-misszióját*, boldogult gróf *Zichy Rezsőné* utolsó művét illeti. Ára 20 fillér.

Kriegsgebetbuch. (A háborús idők imakönyvének németnyelvű kiadása). Ha volt valaha imakönyv, mely a hívők lelkéből beszélt, mely úgy szólt a lelkekhez, hogy vigasz, erő, megnyugvás támadt nyomában, úgy ez a kis imakönyv bizonyára ilyen. Pázmány Péter szilárd hite, erős lelke él ebben az imakönyvben, melynek nagy kelendőse bizonyítja, mennyire kedvelte meg a nép. Ezerszámra küldik az itthonlevők harcoló hozzátartozóik után a háborúba a vigasztalások e gyönyörű könyvét, melynek tiszta jövedelmét a kiadó Szent-István-Társulat a háborúvonnultak hátramaradott árvái és özvegyei részére aján-dékozza. Az imádkozó ősz uralkodót ábrázoló, gyönyörű címképpel ellátott imakönyv ára 50 fillér s 10 fillér portó. Megrendelhető: *Rózsa Kálmán és Neje* könyvkiadóhivatalában, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 30. szám alatt.

Háborús búcsuztatók. (Énekek a győzelemért és békéért szentmisékre s offertoriumokra). *Irta: Ko-*

vats Ferenc püski-i (Mosonmegye) kántortanító. Bővített kiadás. *Ara 90 fillér.* Nagyon ajánlható kis gyűjtemény ez, melyeket a t. kántortanító urak körében való elterjedését a sikerült összeválogatás fogja biztosítani. Az ár előzetes beküldése ellenében portamentesen küldi a kiadó, *ki a tiszta jövedelmet a háború sebesültjei, özvegyei, árvái és nyomorultjai javára fordítja.*

HIREK.

Az új tanév. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter rendelete a napokban megjelent, melyben utasítja az illetékes hatóságokat, hogy az 1915—16. tanévet a múlt évben követett módon szept. 1-én kezdjék meg a közép- és népoktatási intézetek. A hadbavonult tanítók és tanárok órát inasolón módon lassak el, avagy osztályösszevonásokkal helyettesítsék a tantestületek. A kath. intézetek a múlt évben egyházi főhatóságaiktól a Kultuszminiszter úr rendelkezéseinek megfelelő utasításokat nyertek a tanév megkezdését és a hadbavonult tanítók munkakörének ellátását illetően; úgy értesültünk, hogy a miniszter úrnak most megjelent rendelkezését az egyházi főhatóságok is kiadják egyházmegyéjükre vonatkozólag. Számos plébános-igazgató látta el a hadbavonult tanító osztályát és a nép a kántori teendők ellátásáról úgy gondoskodik, hogy a harctéren a hazáért küzdők kántortanító családjá megkapja levonás nélkül az állandó kántori jövedelmet is. Csak itt-ott van ebben a kérdésben fennakadás, de a költséges szertartások ezeken a helyeken is elismertja az új tanévben nehézségeket. Úgy legyen. Adja Isten!

Elismerés. Az egri érseki megyében kiváló működésű kath. tanítók jutalmazására szolgál a Rajner-féle alap jövedelme. A folyó tanév végén a jutalomra felterjesztettek közül *Szűrcsányi Lajos* egri érsek e jutalom díjat *Benkó Ádám* terpeszi kántortanítónak adományozta. Öszinte szeretettel üdvözljük kiválóan buzgó kartársunkat e megérdemelt elismerés alkalmából.

Váltópénz elrejtésének hazafiatlan és káros voltára a hívek figyelmeztetendők. A besztercebányai egyházmegye körleveléből közöljük a következőket: Habár a körleveléből pénzverőhivatal a háborús állapot bekövetkezése óta teljes munkaképességének felhasználásával állandóan veri az egykoronás, 1 és 20 filléres pénzerméket, mégis sok a jogos panasz az ércváltópénznek a forgalomban hiánya miatt, nyilvánvalóan azért, mert a bankjegyek értéktelenedésének híresztelésével lelkiismeretlenség vagy legalább is tudatlan egyének által félrevezetett köznepe az ércpénzt magánál rejtgeti. Minthogy az ily eljárás már eddig is tetemesen károsítja s ha folytatódna, előbb-utóbb meg fogná bénítani a hazai közgazdaságnak és kereskedelemnek pénz- és értékforgalmát; a nagymélt. m. kir. vallás- és közokt. miniszter úrnak 5782—1915. eln. számú intézménye alapján felhívom t. papjaimat és kedvelt tanítóimat, oktassák ki minden kínálkozó alkalommal a népet arra nézve, hogy a bankjegyek értékének csökkenéséről terjesztett hír nem egyéb minden tárgyi alapot nélkülöző, alighanem hazafiatlan rosszakarattal költött vagy csakis tudatlanságból felkapott mesénél; hogy a bankjegyek és az ércpénz teljesen egyenlő értékűek; hogy a gazdasági, ipari és kereskedelmi forgalomnak ren-

des lebonyolítása váltópénz nélkül a mai viszonyok közt képtelenség lévén; az ércpénz elrejtésének a társadalom összes rétegei, tehát maguk a rejtgetők is előbb-utóbb érzékeny kárát kell, hogy vallják; hogy a váltópénzt a forgalomból elvonó egyének a rendezett életviszonyok fenntartásának lehetetlenné tétele révén a haza érdekei ellen vétének s csakis ellenségeinknek tesznek szolgálatot; hogy tehát az ércpénznek a közforgalmon kívül felhalmozása hazafiatlan és büntetendő cselekmény s hogy következőképp az ércpénznek szabad forgalomba vitele hazafias kötelesség és elsősorban magának a közönségnek áll érdekében.

A hazáért. *Sümegh Vilmos* köhídhígyarmati r. kath. népi iskolai tanító, 14. honv. gy. ez. önkéntes tizedese a katonaságnál szerzett betegségben a békésgyulai József-szombatúriumban elhunyt. A hálás tanítványok, azok szülői és tanítótársai kegyelettel őrzik dicső emléket.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEI.

V. F. Az eszme szép és üdvös. A kivétel módosatairól mi is gondolkozunk; talán központi irodánk is közvetíthetné az érintkezéseket. — **D. K., H. K.** Köszönet az értesítésért. — **Sz. P.** A múlt évi intézkedések szerint végezendő az oktatás. — **Sz. J.** Az egyes vármegyék területén rendeznek ily tanfolyamokat. Intézzen kérdést a kir. tanfelügyelőséghez, hogy hol és mikor tartanak ily tanfolyamokat? — **D. L. 1.** Nem ön kéri, hanem az iskolaszék az egyházi főhatóság útján. 2. Az iskolaszéki határozatot, melyben a ténny indokolják körülményesen, csatolják jegyzőkönyvi kivonat formájában a felterjesztéshez. — **H. A.** Intézkedtünk. — **S. I. M.** Már csak a jövő évben használhatók fel. Idő után van.

K. S. Készséggel közzétettük. — **L. J. A.** Kath. Tanügyi Tanács elintézi. — **P. F.** Nem rendszeres, hanem hazafias kötelességből vállalt kisegítő munka az, amit a rendelet kíván. — **H. I.** Ha az iskolaszék jegyzőkönyvi határozata értelmében egy évre helyettes tanítónak meghívott, akkor az iskolaszék törvényes következmények terhé alatt köteles a fenntartásra eső 160 koronát megfizetni. Ezt el nem vonhatja. — **D. G.** Az illetékes egyházi főhatóság intézkedik. Külön folyamodványt ne adjon be, hanem az iskolaszék hivatalos felterjesztést intézzen abban a tárgyban. — **B. J.** Levélben feleltem.

NYUGTAÜRLAPOK

állami, községi, felekezeti tanítók részére. 40 darab bérmentve 70 fillér. **LENGYEL BÉLA**, Farkasaszó (Szatmár m.) 325—1

Figyelemre méltó.

Különféle ügyekben 3 nap alatt értesítést küldök. Válaszbélyeg csatolandó. **SZÁNKÁSI JÁNOS**, nyug. áll. isk. igazgató. Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. 163 8—10

Kitünő fehér

bort ajánlok. Utánvétellel 70 fill. **SZÓKE SÁNDOR** tanító, Gyöngyös. 245—4

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK

A nmélt. püspöki kar határozata **kötelezőnek** nyilvánította a katolikus népoktatási intézetek pályázatainak a «Népnevelő»-ben való közzétételét.

KIADÓHIVATAL:
Szent-István-Társulat
Budapest,
VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.

Pályázati hirdetések minden egyes szávanak egyszeri közlése 6 fillér. Csakis azon pályázatok közöltnének, melyeknek díja előre lefizetett.

A lapot kérjük gondosan megőrizni. Pótlásokat számonként 30 fillér ellenében teljesítjük. **Csakis azt a pályázatot közöljük, melyért a pénzt péntek délig megkapjuk.**

Esztergomi érseki megye.

A **dalmadi** leányegyházi róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelme díjlevél szerint 501 kor. s a törvényes államsegély. A tót nyelvi ismerete szükséges. Választás *aug. 15-én* d. u. Plébániahivatal, Hontnádás. 286 2—2

Tomek pusztai (Pozsony m.) tanítói állomásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: 830 korona államsegély. Község pénztriből 120 kor., 10 méter tűzifa, melyből a tanterem is fűtendő. Iskolarét jövedelme 30 kor. Pályázati határidő *aug. 11.* Kérvények *Szedes Sándor* esperes-plébános, búrszentgyörgyi iskolaszék elnökére címzendők. 291 1—1

Detreköszentmiklósi (Pozsony m., posta, vasútállomás) tót-magyar tannyelvű róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Pályázati határidő *aug. 15.* választás *aug. 18-án* d. e. 10 órakor. Jövedelme: lakás 2 szoba, 1 konyha, éléskamra, istálló, kocsiszin, ől, kert. Községtől évi 500 kor., zsellérektől 1260 kor., szertartásokért 8 kor., offerákból 6 kor., alapítványok után 30 kor., stólajjövdelem: temetésektől 12 éves korig 2 kor., azontúl 4 kor., búcsuzatónaként 2 kor., liberától 2 kor., házassági hirdetéstől 1 kor., liberás misétől 150 kor., énekes misétől 150 kor., 4 kat. hold 1518 ől szántóföld, 1 kat. hold 756 ől rét haszonélvezete, gazdaktól 15½ p. m. rozs, 60 kéve kender, községtől 1 szekér széna, kegyuraságtól 27½ ürm. kemény hasábfá, ezenkívül tanterem fűtéséhez 10 ürm. házhoz szállítva, többi jövedelme szolgálati évek szerinti kiegészítő államsegélyből, nők is pályázhatnak. Kötelességei díjlevél szerint. Személyes megjelenés és próba előnyös, de külön nem díjaztatik. Kérvények iskolaszékre címezve, ft. *Szedes Sándor* esp.-pléb. írchoz küldendők Búrszentgyörgyre, Pozsony m. Allás szept. 1-én elfoglalandó. 299 1—1

Az **ipolysági** róm. kath. iskolaszék tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma a hitközségtől 800 kor. és 30 kor. kertilletmény, továbbá természetben lakás, a többi államsegély a szolgálati éveknél megfelelőleg. Kötelessége a reábizott osztályt, vagy osztályokat lelkiismeretesen vezetni és a kántortanítót annak akadályoztatása esetén minden külön díjazás nélkül helyettesíteni, miért is a kántortanítói teendőkből önálló jártasság kiváratik. Személyes megjelenés nem szükséges. A kérvények *aug. 31-ig* adandók be. Az állást okt. 1-én kell elfoglalni. A választás ideje még bizonytalan. *Schreiber Aladár* esp.-pléb. 297 1—1

Zsitvabesenyői (Bars m.) három osztályú róm. kath. elemi iskola II. osztálytanítói állásra pályázók szükséges okmányokkal felszerelt kérvényeiket *aug. 15-ig* az iskolaszék címére Zsitvabesenyőre küldjék. Fizetés 624 kor. a hitközségtől, a többi államsegély. Egyszobás lakás bútorozva, 160 kor. lakbér. Kertilletmény helyett takarítás. Ismétlő iskola nincs külön díjazva. Kántorsághoz értenie kell. Tanítónők is pályázhatnak. 295 1—1

A «Népnevelő» júl. 11-én megjelent 14-ik számában közölt **kismarosi** kántortanítói állásról szóló pályázatban a jövedelem téves, ugyanis nem 2130 kor., hanem 1090 kor., esetleg 1130 kor. A kiadóhivatal.

A **dacsókeszii** róm. kath. filiális iskola kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma a díjlevél szerint, természetben lakáson és kerten kívül 3 hold szántóföld,

haszonélvezése, 1380 hl. rozs párbér címén, 70 kor. borválság, 8 mm. széna, természetbeni földmunka, 20 kor. helyi segély és rangfokozatszerinti államsegély. Kötelességek: a kántori teendők végzése, az I—VI. osztályok és ismétlősök tanítása és mindaz, ami az egyházmegyei «Rendszabályok»-ban és hatósági rendeletekben elő van írva. Pályázhatnak okl. kántortanítók és tanítónők, kik tartoznak *aug. 15-ig* saját költségükön személyesen megjelenni. Választás *aug. 20-án*. Az állás szept. 1-én foglalandó el. Csáb, (Hont m.) *Hegedűs János* plébános. 334 1—1

Hadbavonulás folytán a **vámosmikolai** (Hont m.) róm. kath. iskolánál helyettes tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalom: állampenztriből 800 kor., hitközség penztriből lakbér 240 kor. Pályázhatnak tanítónők is. Kérvények *Mundy Béla* iskolaszéki jegyzőhöz küldendők be *aug. 20-ig*. 327 1—1

Egri érseki megye.

Erdőkövesdi róm. kath. iskolához hadbavonult kántortanító helyettesítésére helyettes kerestetik. Fizetése évi 800 kor. Nők is pályázhatnak. Pályázat Plébániahivatal, Erdőkövesd (Heves m.) küldendő *aug. 20-ig*. 266 2 2

Az **istenmezejei** róm. kath. iskolához hadbavonult kántortanító helyettesítésére helyettes kerestetik. Fizetése évi 800 kor. Nők is pályázhatnak. Pályázat Plébániahivatal Erdőkövesd küldendő *aug. 20-ig*. 267 2—2

Az **abasári** (Heves m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Évi jövedelme: községi penztriből 30 kor., templompenztriből 1260 kor. párbér címén 450 pár után páronként 1 véka rozs 60 fill., zsellérektől 42 fill. A párbérjárandóság összértéke 1575 kor. Stólajjövdelem évi 300 kor. Aztán 3 kat. hold szántóföld, melynek évi haszonbérértéke 60 kor., hat ől tűzifa beszállítva, melynek értéke 180 kor., természetben lakás három szoba konyha, kamrával, melléképülettel és két kerttel. Kötelessége: az összes kántori teendők végzése, az ének tanítása és egy az iskolaszék által évenként kijelölendő tanosztály önálló vezetése. Próbaénekítés és választás *aug. 10. d. e.* kitűzetik. Felszerelt kérvények *aug. 7-ig* az abasári róm. kath. iskolaszék elnökéhez küldendők. 306 1—1

Hajdunánási róm. kath. filiális kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: Egerből 188 kor., föld 2½ kat. hold 58 kor.-ba számítva. Stóla 30 kor. Államsegély. Tisztességes lakás. Mellékjövdelem, kötelességei díjlevélben. Választás és énekpróba *aug. 15-én*. Kérvények *Novák Géza* lelkész Hajdudorog küldendők. 311 1—1

A **sályi** (Borsod m.) róm. kath. iskolához háború tartamára helyettes kerestetik. Fizetése: havi 80 korona, 2 szobás lakás, kert. Állás szept. 1-én elfoglalandó. Pályázhatnak tanítók, tanítónők, végzett képezdészek és övönők. Kérvények *aug. 20-ig* *Demján Ákos* lelkészhez küldendők. 337 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

A megüresedett **bajmóczlazáni** róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 1. tanítói kespénzfizetés évi 150 kor., 2. kántori járandóságok a) kespénz évi 109-28 kor., b) 10 hold 313 ől szántóföldből, 1 hold 1468 ől rétből, 252 ől legelőből és 3 hold

686 öl erdőből álló, összesen évi 100-99 koronára értékelt földilletmény, mely az erdő kivételével évi 390-60 kor. ért ez időszakon haszonbérbe van adva az 1920 évvel lejárató hat esztendőre, c) 7-98 q. rozs mag, 10-09 q. széna, 3-70 m. tűzifa, összesen 137 kor. ra értékelve, d) évi 140 kor. ra becsült stóla-ajóvedelem, 3. szétválaszt-hatatlan kántortanítói 10-08 kor. ra értékelt 84 kg. rozs-mag és 70 kor. ra becsült 26-55 m. tűzifa. Összesen tehát a javadalmi jegyzőkönyv értékelése szerint helyi járulékokból 726-35 kor. kántortanítói jövedelem, a többi államsegély. Ezenfelül 2 szobából, konyhából és élel-kamrából álló lakás, istállóval, faszínnel, kettős öllal, csűrrel és törvényes kertilletménnyel. Vasuti állomás 2 km. re, két fillális az anyaegyházról 2 1/2 km. re. Kö-telességek: az elemi vegyes hat és az ismétlő három osztályt szakszerűen vezetni, az istentiszteleteken hétköz-napokon is orgonálni, a tanulók és hívek egyházi énekektetését teljesíteni. Ugy a járandóságok mint a kö-telességek részletesebben a díjlevélben. Tót nyelv bi-risa szükséges. Az okmányokkal teljesen felszerelt kér-vények a hajmóczlazáni róm. kath. iskolaszék elnöksé-géhez (p. Nadasér) aug. 15-ig beküldendők, másnap vá-lasztás 312 1—1

A barskapronczai iskolaszék (u. p. Kőrmöczbánya) osztálytanítói helyettesi állásra pályázatot hirdet aug. 22-ig. Lakás. Fizetés évi 800 kor. az államsegélyből. Német nyelv tudása kívánatos. Pályázhatnak tanítók és tanítónők. 329 1—1

Kántori állásra pályázat hirdetettik aug. 20-ig. Jöve-delme: készpénzfizetés 200 kor., különféle címeken biz-tosítottan 200 kor. és megfelelő lakás. (Utolsó 4 év átl-ag jövedelme 700 kor. volt.) Működési nyelv tót. Róm. kath. plébániahivatal. Bacúr, p. Osztrellika. Zólyom m. 303 1—1

A geletneki (Bars m.) róm. kath. iskolaszék hadba-vonult tanítója helyettesítésére tanítót (nőt) keres. Fize-tése havi 80 kor., 1 szoba bútor nélkül. Orgonálni tu-dók előnyben részesülnek. Tót nyelv tudása szükséges. Kötelessége az összes tankötelesek oktatása. Határidő aug. 26. Feldmajer Ágoston, iskolaszéki elnök 323—1

Győri püspöki megye.

A bezenyei (Moson m.) róm. kath. elemi népiskolá-hoz hadbavonult osztálytanítója helyettesítésére szept. re tanítót (nő) keresetnek. Fizetése a szorgalmi idő alatt havi 80 kor., bútorozott szoba, fűtés és világítás. Pályázati határidő aug. 14. Kellemes vasuti összeköttetés Pozsony-nal és Magyaróvárral. Iskolaszék. 249 2—2

Dunaesun Hadbavonult kántortanítónknak visszatéré-séig való helyettesítésére tanító (nő) keresetnek. A folya-modónal előny a zenei képzettség s a horvát nyelv tu-dása. Fizetés havi 80 kor. és szoba. Esetleges külön igény a folyamodás mellett felemlítendő. Pályázati határidő aug. 15. Iskolaszéki elnök. 314 1—1

A mosonmegyei Ilmiez kath. iskolájához aug. 20-ig pályázhatnak tanítónők. Törvényszabta fizetés, 240 kor. lakpénz, 4 m. fa, esetleg 100 kor. gazd. ismétl. honorá-rum. Iskolaszék. 298 1—1

A hegyeshalomi (Moson m.) iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: törvényesül lakás és kerten kívül az 1911. évi javadalmi jegyzőkönyv sze-rint 1731 kor. és az 1913. évi XVI. t.-c. szerinti állam-segély. Német és zeneitűdás szükséges. A jövedelem és a teendő a díjlevélben lesznek részletezve. Határidő aug. 20. választás aug. 22. Állás szept. 1-én elfoglalandó. Ha az állásra az osztálytanító választatik meg, az osz-tálytanítói állás is azonnal betöltetik. Személyes megje-lenés előnyös, de a költség nem fizettetik. Róm. kath. iskolaszéki elnökség. 321 1—1

Kalocsai érseki megye.

A dusnoki róm. kath. népiskolánál nyugdíjaztatás folytán a kántortanítói állás üresedésbe jött, melyre pá-lyázatot hirdetettik. a) Tanítói fizetés, készpénzben a köz-ségi pénztárból 720 kor., ismétlők oktatásáért 100 kor., kertilletmény 20 kor., 2 hold föld haszonélvezeti jog adóteherrel, amely föld jelenleg 1921. évi okt. 1-ig évi

936 kor.-ért bérbe van adva. Kötelessége az iskolaszék által meghatározott osztályt vagy osztályokat vezetni és az ismétlő fiúkat tanítani. b) Kántori fizetés, kántortanítói szabad lakás, mely 3 szoba, konyha, kamra és gazdasági melléképületekből áll. Stóla megváltás 200 kor. a köz-ségi pénztárból. Egyházi pénztárból örökös misék után 30 kor., ostvasítésért 24 kor. Mellékjövödelmek, ének kis halottnál 2 kor., felnőtt halottnál 3 kor. Búcsuztató 12 versig 10 kor., azonfelül minden vers 40 fill., 16 vers-nél több nem lehet. Énekes mise után 40 fill., koporsós mise után 80 fill. Énekes mise alatt kivételes kiéneklé-sért 1 kor. A kántori teendők a választás előtt a plébá-nián megtekinthetők és aláírandók. A pályázóktól meg-kívántatik tanítói és kántori oklevél, a magyar és illir (sokac) nyelv teljes tudása. Választhatók az olyan pályá-zók is, akik kántori oklevéllel nem bírnak, de gyakorla-tilag igazolják, hogy a kántori teendőkben jártasak. A pályázati határidő aug. 21. Énekpróba és választás aug. 22-én lesz. A megválasztott kántortanító köteles a kalocsavidéki róm. kath. tanítóegyletbe belépni. Az ál-lás szept. 1-én elfoglalandó. A kérvények Ngs és ft. Kuluncsich Illés kerületi esperes, c. kanonok úrhoz kül-dendők Dusnokra (Pest m.) Az iskolaszék. 318 1—1

A nemesmiliticsi (Bács m.) róm. kath. népiskolánál nyugdíjazás folytán megüresedett tanítónői állásra aug. 18-ig pályázat hirdetettik. Evi fizetése 1200 kor., lakbér és kertilletmény címén 260 kor., a községi pénztárból megüresedévi előleges részletekben, a későbbi emelkedés mint államsegély kérelmezve lesz. A megválasztott fize-tésének élvezetében szept. 1-vel lép, amikor is állását el-foglalni tartozik. Kötelessége az iskolaszék által kijelölt osztályt, a női kézimunkát és ismétlőiskolát tanítani és végül a Zombor-vidéki róm. kath. tanítói egyesület tag-jává lenni. Csak oly okleveles tanítónők pályázhatnak, kik a magyar nyelven kívül a bunyevác nyelvet is bír-ják. A folyamodványok a helybeli iskolaszékre címezve, ft. Kürtösy Antal ker. esperes-plébános úrhoz Bácsker-tesre (Bács m.) küldendők. Róm. kath. iskolaszék. 332 1—1

Kassai egyházmegye.

Sárosmegyei szinyei róm. kath. helyettes kántortanítói állásra aug. 15-re pályázat hirdetettik. Fizetése 800 kor. és lakás. Tanítónők és 2—3 éves preparandisták is pá-lyázhatnak. Szinyei plébánia (posta helyben, via: Eperjes. 287 1—1

Nagyvárad latin szert. egyházmegye.

A debreceni róm. kath. iskolaszék pályázatot hirdet a halálozás folytán megüresedett 11-ik tanítónői állásra. Javadalma: alapfizetés az iskolaszék pénztárból havi előleges részletekben fizetve 1081 kor., 14 m³ tűzifa 119 kor. értékben, mely beszámíttatik az alapfizetésbe, összesen 1200 kor. Lakáspénz 480 kor. Kertilletmény 20 kor. Pályázhatnak férfiak és nők is. A pályázók bé-lyegelt kérvényüket a szükséges okmányokkal felszerelve, aug. 15-ig az iskolaszékhez címezve, ft. Molnár Kálmán h. igazgatóhoz küldjék. A hiánvosan szerelt vagy később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek. Az ál-lás szept. 1-én foglalandó el. Az elnökség. 289 1—1

Nyitrai püspöki megye.

Szulyóváraljai (u. p. Peredmér, Trencsén m.) róm. kath. kántortanítói állomásra aug. 10-ig pályázat hirdet-tetik. Fizetése törvényes. Tót nyelv ismerete szükséges. Tanítónők is pályázhatnak. Palmann Alajos, iskolaszéki elnök. 272 2—2

Osztopnai (Trencsén m., vágbesztercei járás) róm. kath. elemi népiskolai tanítónői állásra pályázat hirdet-tetik. Határidő aug. 15. Tót nyelv ismerete megkívánta-tik. Fizetés 120-80 kor. és 5 öl tűzifa a hitközségtől, a többi államsegély, kétszobás lakás és kert. Iskolaszéki elnök. Kisjeszenze, u. p. Vágváralja. 304 1—1

Pécsi egyházmegye.

Babarcsi tanító önkéntességét szolgálja, helyettesíté-sére évi 800 kor. fizetéssel pályázatot hirdetnek. Van

1 szoba, 1 konyhából álló lakása is. Pályázhat *aug. 20-ig* férfi és nőtanító, nyugalmazott is. Jó, ha németül is tud. Működését kezdi az iskolaszék felszólítására. Babarc, Baranya m. *Trinn János* pléb. elnök. 316 1—1

Liptódi tanító önkéntességét szolgálja, helyettesítésére evi 800 kor. fizetéssel pályázatot hirdetek. Van 2 szoba, 1 konyha, eléskamra, pincéből álló lakása. is. *Aug. 20-ig* pályázhat férfi és nőtanító. Jó, ha németül is tud. Működését kezdi az iskolaszék felszólítására. Babarcz, (Baranya m.) *Trinn János* pléb. elnök. 317 1—1

Helyettes tanítót, tanítónőt keresek törvényes fizetéssel, szobával. Okl. honpolgári igazolvány beküldendő. Szálka, posta Mórággy (Tolna m.) *Plébános*. 288 1—1

Pályázat a **koppányszántói** (Tolna m.) k.-tanítói állásra. Jövedelme: 1. Harom szobás lakás, jó melléképülettel és kerttel. 2. Párber körülbelül 60 mm. részben buza, részben rozs. 3. Borjáróság 1½ hektó körül. 4. Lélekpénz 80 kor. 5. Fa 21 meter. 6. Stóla 100 kor. 7. Fél telek, melyet maga művel. 8. ¼ kat. hold szőlő, melyért egy szentmise mondandó. Tannyelv magyar. Kötelme díjlevél szerint. Felszerelt kérvények a koppányszántói iskolaszékhez küldendők. Személyes megjelenés előnyös. Választás *aug. 17-én* d. e. 10 óraker. 292 1—1

Felsőmindszentre (Baranya m.) szept. 15.—máj. 15-ig helyettes tanítót keresünk. Fizetése havi 80 kor. és bútorozott lakás. Tannyelv magyar. Pályázhatnak férfi és nőtanítók, nyugalmazottak is. Pályázati határidő *aug. 22. Polgár János* plébános. 336 1—1

A lemondás folytán megüresedett **Illoeska** fióközség róm. kath. kántortanítói állásra *aug. 21-ig* bezárólag pályázatot hirdetek. Javadalom: a hitközségtől kézpénz 726 kor. előleges negyedévi részletekben, 4 b. öl kemény tűzifa az uradalomtól és ½ b. öl a hitközségtől. Ebből 1½ öl a tanterem fűtésére, az uradalomtól 10 p. mérő kétszeres buza és 8-40 kor. kézpénz. Stóla 30 kor. Államsegély a javadalomnak 1000 kor. kiegészítéséig 91 kor., valamint az 1913. évi XVI. t.-c. szerint járó fizeteskiegészítés. 1055 öl konyhakertnek haszonélvezete, melyet a hitközség évente kétszer szánt és adót is utána fizet. Lakás 2 szoba, 2 konyha, éléstár, pince és melléképületek. Kötelme: díjlevél szerint. A kántoriak német nyelven végzendők, mívégből a német nyelv ismerete szükséges. Kántoriak elvégzésére alkalmas nőtanítók is pályázhatnak. Választás *aug. 22-én*. Felszerelt kérvények Lapáncsára (Baranya m.) a plébániahivatalhoz küldendők. 293 1—1

Az **ertényi** (Tolna m.) róm. kath. iskolaszék a hadiszolgálatra bevonult tanítója helyettesítésére helyettes tanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetése havi 80 kor., bútorozott szoba, tűzessel. Kötelesség: egyik tanteremben az oda beosztott növendékek oktatása. Pályázhatnak nyugdíjas tanítók, végzett tanítójelöltek, tanítónők, sőt óvónők is. Pályázati határidő *aug. 25.* Állás szept. 1-ével elfoglalandó. Felszerelt kérvények (okl. keresztlevel, illetégségi bizonyítvány, működési bizonyítvány) az iskolaszéki elnökséghez Ertény intézendők. 305 1—1

A **vémendi** (Baranya m.) róm. kath. iskolaszék két helyettes tanítót vagy tanítónőt óhajt alkalmazni a katonai szolgálatukat teljesítő tanítók visszaérkezéig. Fizetés: havi 80—80 kor. és lakás. Pályázati határidő *aug. 15.* Az állás szept. 1-én elfoglalandó. Az *iskolaszék*, 308 1—1

A **kisköszegi** (Baranya m.) róm. kath. kántortanítói állásra *aug. 28-ig* pályázat hirdettek. Javadalma: hitközségi penztárból 1200 kor. Törvényes fizetés államsegéllyel egészítették ki. 3 kat. hold 232 öl szántóföld haszonélvezete. 1 kat. hold 769 öl gombosi föld haszonélvezete. Földváltás 15 kor., 3 kocsi széna váltásdíja 60 kor., 9 régi öl kemény tűzifa a tanító udvarába szállítva. Az uradalomtól 8 p. mérő buza és 8-40 kor. Stóla jövedelem 200 kor. Természetben lakás, mely áll 3 szoba, konyha, és szükséges melléképületekből. Kertváltás 20 kor., szántási díj 4 kor. Összes jövedelem a javadalmi jegyzőkönyv szerint 1203 kor. Kötelességeit a díjlevél állapítja meg. A kántoriak magyar, horvát, német nyelven végzendők. Állás az új tanév kezdetekor elfoglalandó. *Iskolaszék*. 326 1—1

Szatmári egyházmegye.

Ung megyei **pálóci** róm. kath. fiiskolához helyettes kántor és osztálytanító kerestetik szept. 1-ére 800—800 kor. fizetéssel. Határidő *aug. 20.* Hölgyek is pályázhatnak. Kellően felszerelt kérvények *Müller István* iskzs. elnök címére küldendők. 302 1—1

A **halmi-i** (Ugoicsa m.) róm. kath. iskolaszék *aug. 15-iki* lejáratall pályázatot hirdet kántortanítói állásra. Javadalom: lakás 2 szoba, konyha, 1233 öl házikert, 17 kat. hold 1396 öl szántó, 1 hold rét. Kézpénz: a Hám-alapból 240 kor. Rudolfi alapból 33-32 kor., stóla és párber 30 kor. Államsegély 540 kor. Tandíjváltás 64 kor. Kellően felszerelt pályázatok a róm. kath. esperesi hivatalhoz küldendők Túrterebesre (Ugoicsa m.). *Tamás Jenő* róm. kath. lelkész, iskolaszéki elnök. 296 1—1

Pályázat a **lakárdi** róm. kath. kántortanítói állásra. Javadalom a hitközségtől 740 kor., többi államsegély. Határidő *aug. 20.* Az állást szept. 1-én kell elfoglalni. A pályázatok az ordarmai róm. kath. plébániahivatalhoz u. p. Ungtarnóc. 320 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

Perbálon betöltendő kettő osztály kath. magyarul és németül beszélő helyettes tanítóval, tanítónővel, képezdészel. Pályázat lejár *aug. 20.* Polgári évre 800 kor. fizetés. *Iskolaszék*. 335 1—1

Szepesi püspöki megye.

A **lehnici** róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra *aug. 29-ig* pályázatot hirdet. Jövedelme törvényes. Tót nyelv szükséges. Tanítónők is pályázhatnak. Róm. kath. iskolaszék. Lehnice, Szepes m., u. p. Koronahegyfürdő. 282 2—2

Augusztus 23-ára a **felsőzubricai** róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Kántortanítói fizetés az államsegély kieszközölendőségével törvényszerű. Pályázhat kántori oklevéllel bíró tanítónő is. Tót nyelv bírása szükséges. *Iskolaszék*. 319 1—1

Árva m. **veszelei** róm. kath. III. tanítói állásra *szept. 15-ig* pályázat hirdettek. Törvényes fizetés. Tót nyelv szükséges. *Iskolaszék*. 339 1—1

Szombathelyi egyházmegye

A **szenstebestyeni** helyettes kántortanítói (női) állásra *aug. 1-re* pályázat hirdettek. 255 2—2

A **pördeföldi** róm. kath. iskolához háború tartamára helyettes tanító kerestetik. Törvényes fizetésen kívül bútorozott szobát, tűzifát kap. Nők is pályázhatnak. Pályázati határidő *aug. 15.* Az állás szept. 1-én elfoglalandó. Kellően felszerelt okl. kérvények *Major Gyula* plébános címére Páka (Zala m.) küldendők. 290 1—1

A **vásárosmiskei** plébániához tartozó **felsőmesteri** filiális hitközségben, kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalom: törvényszabta új lakás, nagy kerttel. Kézpénzben a hitközségtől 200 kor., melynek fele kántori díjazás, a többi megfelelő államsegélyből fődöztetik. Választás, melyre megjelenni előnyös, *aug. 15-én* d. u. 3 óraker. Kérvények alulirothoz küldendők. *Vásárosmiske*, (Vas m.) *Gurmics Antal* plébános. 294 1—1

A **kondorfai** róm. kath. iskolaszék a III. kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: a hitközségtől 100 kor. fizetés és 20 kor. kertilletmény címen, a többi törvényszerinti államsegély. Lakásbér 240 kor. Kötelességei díjlevél szerint. Pályázati határidő *aug. 22.* Nők is pályázhatnak. A kántoriakban való jártasság előnyös. Kérvények az őrszentpéteri plébániahivatalhoz intézendők. 338 1—1

A **lipárti** (Vas m.) róm. kath. iskolaszék a halálozás folytán megüresedett kántortanítói állásra szept. 1-én kezdődő hatállyal pályázatot hirdet. Javadalma: Az 1908. máj. 5-én felvett javadalmi jegyzőkönyvben megnevezett lakás, (az úgynevezett régi kántortanítói lakás.) 2 szoba, konyha, kamara, pajta istálló, az új iskola udvarát el-

választó kerítésig terjedő kert és gyümölcsösrel együtt, a többi ott felsorolt járandóságok. Összesen 908-13 kor. értékben. A többi fizetés államsegélyből lesz pótolva. Az új iskolához az utcáról a kerten keresztül a szabad átmenetet az iskolaszék fenntartja. Kötelessége a rabizandó iskolásokat tanítani, vallás-erkölcsösen nevelni, a kántori teendőket pedig az egyházi törvények és az eddigi szokások szerint végezni. Pályázati határidő *aug. 10.* választás aug. 22-én, d. e. 11 órakor lesz a lipárti iskolában. Allás szept. 1-én elfogalandó. Vasszécseny, *Szabó Lőrinc* isksz. elnök. 309 1—1

Az **olaszkai** róm. kath. iskolaszék az üresedésben levő kántortanítói állásra *szept. 1-re* pályázatot hirdet. Javadalma: 3 szoba, konyha, pince és a szükséges mellék-helyiségek. Fizetése az 1914. év júl. 5-én felvett jegyzőkönyv és díjvel alapján a hitközségtől 600 kor., az államtól tandíjkarptólás címen 400 kor., államsegély 200 kor., kerületmeny 20 kor., tisztán kántori a hitközségtől készpénzben fizetve 400 kor. Kötelessége a gondjaira bízott iskolás gyermekeket tanítani, vallás-erkölcsösen nevelni, a kántori teendőket pedig az egyházi törvények és helyi szokások szerint végezni. Pályázati határidő *aug. 20.* választás 22-én d. u. 3 órakor lesz az olaszka iskolában. Személyes megjelenés és próba előnyös, de külön nem díjazatik. Allás szept. 1-én elfogalandó. Kérvények a felsőöskői (Vas m.) plébániahivatalhoz küldendők. *Róm. kath. iskolaszék.* 330 1—1

A **vönöczki** (Vas m.) róm. kath. kántortanítói állásra helyettes kerestetik. Fizetése évi 800 kor., butorozott szoba fűtéssel, stólailetek. Kötelessége I—VI. osztály tanítása, esetleg az ismétlősök oktatása és az összes kántori teendők végzése. Az állásra tanítónők is pályázhatnak 800 kor. fizetéssel, butorozott szoba és fűtéssel. Tanítónő választása esetén a kántori teendők végzéséről máskepen történik intézkedés. Pályázati határidő *aug. 31-ike.* Választás szept. 5-én d. u. 2 órakor Vönöczkőn. Különn felszerelt kérvények a kemenesmihályfai plébániahivatalhoz (Vas m.) küldendők. 322 1—2

A **vasszécsenyi** róm. kath. iskolaszék az üresedésben levő kántortanítói állásra *szept. 1-re* pályázatot hirdet. Javadalma: 2 szoba, konyha, kamra, pajta, istálló és az 1908. év márc. 20-án felvett javadalmi jegyzőkönyvben és az ennek alapján megállapított díjvelében körülírt járandóságok haszonélvezete, amelynek pénzértéke 924-62 kor. A többi készpénzfizetés államsegélyből lesz pótolva. Kötelessége: a rabizandó iskolásokat tanítani, vallás-erkölcsösen nevelni, a kántori teendőket pedig az egyházi törvények és az eddigi helyi szokások szerint végezni. Pályázati határidő *aug. 20.* választás aug. 22-én d. u. 3 órakor lesz a vasszécsenyi iskolában. Allás szept. 1-én elfogalandó. Vasszécseny *Szabó Lőrinc* isksz. elnök. 310 1—1

Váci egyházmegye.

Szolnoki kántorsegédi állásra pályázatot hirdeték. Havi 90 kor., lakás, fűtés, világítás, reggeli, vári-templom-jövedelem segéd-társával közös, gyertyapénz. Allás aug. 15-én elfogalandó. *Medgyesi Géza* főkantor. 264 2—2

A **herédi** (Nógrád m.) nyugdíjazás folytán megürült róm. kath. tanítónői állásra *aug. 31.* határnappal pályázat hirdetetik. Fizetése: községtől 100 kor., a többi államsegély és 240 kor. lakbér. Az állás okt. 1-én fogalandó el, mely időtől folyósítatik fizetése. Kérvények a róm. kath. iskolaszék címére küldendők. 315 1—1

Veszprémi egyházmegye.

Somlósözlői (Veszprém m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetetik *aug. 17-ig.* Lakás 2 szoba, konyha, mellék-helyiségekkel, kerttel. Szántóföld 10 kat. hold 234 ööl szántóföld, temetőkaszállási jog, 13 mm. rozs. 16 m³ tűzifa. Törvényes fizetés államsegéllyel kiegészítve. Kötelessége I—VI. vegyes osztályokat, ismétlősöket tanítani, templomba vezetni, kántoriakat végezni, «Gondviselés» nyugdíjintézetbe belépni, egyenértéken kívül minden adót fizetni. Választás aug. 17-én d. e. Személyes megjelenés saját költségen kívánatik. Allás

szept. 1-én elfogalandó. Okmányolt kérvények somlósözlői plébániára (posta helyben) küldendők. 300—1

Németbarnag (Veszprém m.) fiókközségben lemondás folytán megüresedett róm. kath. kántortanítói állásra az iskolaszék pályázatot hirdet. Javadalmazás: két szoba, konyha, éleskamra, pince, gazdasági épületekkel és 598 ööl kerttel. Készpénzfizetés 204 kor., 24 hl. rozs léleggabona 192 kor., tandíjkarptólási államsegély 40 kor., 2^{2000/1600} hold szántóföld, 33-06 kor., stóla-jövedelem 10 kor., 20 m. hasábia házhoz szállítva, 100 korona, kálvária kaszálás joga 10 kor., borpénz fejében 86 kor., összesen 675-06 kor., a többi megfelelő államsegély. Kötelesség díjvelében. Tanítás nyelve magyar, ismétlészetlet alatt az ének német. Kántori próbával egybekötött választás *aug. 17-én* d. e. 10 órakor. Személyes megjelenés szükséges, utazási költség nem térítetik meg. Pályázni öhajtó okl. férfitanítók kellően felszerelt kérvényeket aug. 15-ig küldjék a vöröstői plébánia (u. p. Nagyvásony) címére. 313 1—1

Nemesbát (Zala m.) iskolánál kántortanítói állásra pályázat hirdetetik. Javadalma: törvényes lakás, államsegéllyel fizetés. Nők is pályázhatnak, kik a temetést eludják végezni. Választás *aug. 15.* Allás szept. 1-én elfogalandó. Utiköltség nem térítetik meg. Pályázatok búcsuszentlászlói plébániához küldendők. 307 1—1

A **pacsai** (Zala m., járási székhely) róm. kath. iskolánál a harmadik férfitanítói állásra pályázat hirdetetik. Javadalma: a hitközségtől 100 kor., a többi államsegély, lakbér és 20 kor. kerületmeny. A megválasztott tanító köteles az összes kántori teendőket önállóan végezni a a hadbavonult kántortanító helyett s ezért kap a hitközségtől havi 20 kor. és a stóla is öt illeti. Pályázati határidő *aug. 19.* Választás 22-én. Személyes megjelenés előnyös. Az állás szept. 1-én fogalandó el s ettől az időtől folyósítatik fizetése is. A felszerelt kérvények *Juk Béla* plébános címére küldendők. 331 1—1

Miklói (Somogy m.) anyaegyházban róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetünk. Javadalma: 2 szoba, konyha, kamra, melléképületek, 1000 ööl kert, értéke 240 kor., 9^{1312/1600} kat. hold szántóföld és 4^{397/1600} kat. hold rét, melyek 1920-ig bérbeadattak, 1023 kor., tanításért 160 kor., lélekpénz körülbelül 17-40 kor., földmunkaváltság 200 kor., léleggabona, búza 26 p. mérő 208 kor., rozs 20² s p. mérő 121-50 kor., 6 ööl tűzifa, annak felvágatása és hazahordása 234 korona, stóla-jövedelem 25 kor. Összesen 2228-90 kor. Kötelességek a díjvelében lesznek megállapítva. Választás *szept. 1.* A német nyelv tudása szükséges. Utiköltség nem térítetik meg. *Iskolaszék.* 328 1—1

Szorgalmi időre kath. tanító kerestetik, ki elemi harmadik osztályos gyermekeket negyedikre előkészítvén, levizsgáltassa azt. Ajánlatok *Standeiszky Oswald* uradalmi kasznár címére Nagyszokond, (Szatmár m.) küldendők. 301 1—1

Kisasszonyt, buzgó róm. kath. perfekt németül tudó keresek 8 éves fiam mellé, aki őt a harmadik elemire és a német nyelvre jól és alaposan tanítaná. Csakis nagyon egyszerű szerényigényű küldje fényképes ajánlatát. Fizetése havi 30 kor. és teljes ellátás. Urad. intézőség, Tiszaszentimre. Pusztá-Erzsébet. 324 1—1

Közeledő tanévre egy II-ik és két IV-ik elemista gyermekhez szerény igényű házas keresztény okl. tanítónőt keresek. Fizetése 600 kor. és teljes ellátás. Haladó zongoratanítás kívánatos. Német nyelv tanítása előny. Cím *Kovács István* bérlő, Zsolnaberkes Trencsén m. 333—1

Eleest katonákért és másokért gyászénekek 1 korona. Világháború énekek 20 fillér. Orgonahangok 950 énekel 3—4 kor. Megrendelhető:

Molnár József kántornál Kunszentmiklóson.

154 9—10